

6. K uspořádání edice

A. Textová část

a) Uspořádání textů písní

Texty jsou uspořádány tématicky podle jednotlivých písňových typů. Tato forma uspořádání přibližuje a nejlépe dokumentuje tématickou a žánrovou šíři písní, které se dochovaly v různých rukopisech.

Po úvaze jsme jednotlivé písně neuveřejnili podle jejich pořadí v rukopisech, což je v novějších edicích běžné. K tomuto postupu nás vedly tyto důvody: o tomto principu by se dalo uvažovat jen v případě obou treboňských rukopisů T 1 a T 2, které jsou již tímto způsobem editovány Kopeckým. Z obou rukopisů bychom však uveřejnili jen světské texty, což by autenticitu tohoto záměru oslabilo: latinsky a česky psaná světská lyrika nadto ani v těchto rukopisech nepředstavuje homogenní, uzavřený celek.

Po textech písní následují gnómičké texty světského či erotického charakteru.

b) K textům:

Staročeské texty jsou zapsány normovaným pravopisem, jak je u novějších českých edic pravidlem. Uspořádání textů se do značné míry řídí podle nejnovější edice Jana Lehára; užili jsme však i některých principů a důležitých poznatků z edic staročeské milostné lyriky Jana Vilikovského a Milana Kopeckého. Změny oproti Lehárově edici, vycházející z autopsie rukopisů, jsou v komentáři zohledněny a odůvodněny. Neuveřejňujeme diplomatické znění různocnění v případech, které nejsou relevantní pro význam textu; v těchto případech odkazujeme na jmenované předchozí edice.

B. Komentář

Komentáře k jednotlivým písním se dělí na tyto celky:

- (a) Údaje o rukopisu a umístění textu v rukopisu
- (b) Údaje o formální stránce písně: O typu verše, rýmu a o strofické formě, v některých případech také na údaje o rytimizaci a zdůraznění významu pomocí přízvuků.
- (c) Věcný komentář k obtížnějším místům v textech: Zde čtenář nalezne údaje k méně srozumitelným pojmům, obrazným metaforám a dobovým slovním obrátům, dnes již nesrozumitelným; také k číselné a barevné symbolice. Některé poznámky se týkají rovněž gramatických zvláštností staročestiny, které v nové češtině již neexistují a vedly by k problémům při jejich interpretaci.

- (d) Vlastní interpretace písně: Zde zdůrazňujeme s přihlédnutím ke středověké písňové tradici milostného básnictví otázky písňových typů, témat a motivů. Hlavním kritériem je interpretace v rámci daného žánrového podtypu a zdůraznění variací tradičních lyrických písňových vzorů. Komparatistický pohled se pak zaměřuje na tradici německého minnesangu a německého lyrického básnictví 14. a 15. století ve srovnání s texty písní uveřejněných v edici.

C. Příloha

V příloze uveřejňujeme seznam odborné literatury a vybrané obrazové ukázky písní z rukopisů, které se nacházejí na Českém území.

